

www.manas.edu.kg

КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС" УНИВЕРСИТЕТИ
Гуманитардык факультети
Түркология Бөлүмү
Курстун программасы

Курстун коду	Курстун аты (Кыргызча)	Курстун аты (Түркчө)	Семестр	Апталык саат	Кредит	ЕКТС
TUR-207	НЕГИЗГИ ТИЛ (ЛЕКСИКОЛОГИЯ I)	TEMEL DİL (LEKSİKOLOJİ I)	3	2 + 0	2	3

Курстун деңгээли	Бакалавр
Курстун түрү	Талаптуу
Координатор	Доц.Др. Таалайбек АБДИЕВ
Курстун мугалими	
Курстун тили	Кыргызча
Жардамчылар	китептер, сөздүктөр
Аудитория	425
Курстун максаты	Бул сабак азыркы кыргыз адабий тилинин сөздүк курамын окутуу максатын көздөйт. Мында сөз, сөздүн лексикалык мааниси, анын баюу жолдору, сөздүк курамдын ар түрдүү катмарлары жөнүндө кенен маалыматтар берилип, студенттердин кыргыз тилин терең билүүсүнө шарт түзүлөт.

Колдонулуучу адабияттар

Колдонулуучу адабияттар	Адабияттын түрү
1 1. Абдулдаев Э. Азыркы кыргыз тили. Бишкек, 1998.	Китеп
2 2. Ахматов Т.К., Мукамбаев Ж. Азыркы кыргыз тили. Фонетика, лексика. Фрунзе, 1978.	Китеп
3 3. Ахматов Т.К., Өмүралиева С. Азыркы кыргыз тили. Фонетика, лексика. Фрунзе, 1990.	Китеп
4 4. Мамытов Ж. Азыркы кыргыз тили. Лексикология. Бишкек, 2000.	Китеп
5 5. Сапарбаев А. Кыргыз тилинин лексикологиясы жана фразеологиясы. Бишкек, 1997.	Китеп
6 Юнусалиев Б.М. Киргизская лексикология. Фрунзе, 1959	Китеп
7 7. Азыркы кыргыз адабий тили. Бишкек, 2009.	Китеп

Жетишилчү жыйынтыктар

1	Сабактын жыйынтыгында студенттер кыргыз тилинин лексикологиясы боюнча жалпы маалымат алат жана кыргыз тилинин сөздүк курамы, андагы табу жана эвфемизмдер, омонимдер, синонимдер, антонимдер, башка тилдерден (арап, иран, монгол, орус тилдеринен) өздөштүрүлгөн сөздөр жана көөнөргөн сөздөр (историзмдер, архаизмдер), неологизмдер жана диалектизмдер ж.б. боюнча билимге ээ болушат.

Курстун планы

Апта	Темасы
1. Апта	Киришүү. Лексикология жана анын предмети, милдеттери
2. Апта	Семасиология. Сөз жана анын маанилери. Сөз маанилеринин түрлөрү
3. Апта	Сөздүн көп маанилүүлүгү жана анын пайда болуу жолдору. Метафоралык жол менен уюшулган көп маанилүү сөздөр. Метонимиялык жол менен уюшулган көп маанилүү сөздөр. Синекдохалык жол менен уюшулган көп маанилүү сөздөр
4. Апта	Табу. Эвфемизм. Табу сөздөр менен эвфемизмдердин кеп маданиятындагы мааниси
5. Апта	Омонимдер. Омофондор, омографтар, омоформалар. Омонимдердин пайда болуу жолдору
6. Апта	Синонимдер. Толук, толук эмес жана контексттик синонимдер. Синонимдердин жасалыш жолдору
7. Апта	Антонимдер. Антонимдер жөнүндө түшүнүк. Антонимдердин пайда болушу. Лексикалык
8. Апта	антонимдер Ара сызык

Курстун планы

9. Апта	Грамматикалык антонимдер. Лексика-грамматикалык антонимдер. Оксюморон. Энантисемия
10. Апта	Өздөштүрүлгөн сөздөр. Орус тилинен кирген сөздөр. Монгол тилинен кирген сөздөр. Иран тилдеринен кирген сөздөр. Араб тилинен кирген сөздөр
11. Апта	Көөнөргөн сөздөр. Историзмдер. Архаизмдер.
12. Апта	Неологизмдер. Алардын пайда болуу булактары жана жолдору
13. Апта	Диалектилик сөздөр. Нагыз лексикалык диалектизмдер Этнографиялык диалектизмдер. Лексика-семантикалык диалектизмдер
14. Апта	Кыргыз тилиндеги кесиптик сөздөр жана терминдер
15. Апта	Талкуу
16. Апта	Жыйынтык сынак

Баалоо

Баалоо каражаты	Саны (даана)	Үлүшү (%)	Жалпы үлүшү
Арасынак	1	40	100
Финал сынагы	1	60	